

עין משפט‏ **ג**ר מצוה

ד:

פחות משלשה טפחים בשרה. מכאן קשיא לפי מה שפי' בקונט' בריש פרק שני דגיטין (דף טו.): גבי גידוד חמשה ומחילה חמשה אין מטטרפין דאס היה חריץ עמוק חמשה ומקיפו מחילה חמשה אין מטטרפין להיות בתוכו רשות היחיד הא אשכחן הכא לענין

סוכה דמנטרפין וכן בפ"ק דשבת (דף יז.): גבי בית דאין מוכו עשרה דאס חקק צו ארצעה על ארצעה חשיב כוליה רשות היחיד מיהו ההיא איכא לדמות שחקק ארצעה צעומק עשרה ועוד מקשה רבינו תס מהא דאמר פ' בתרא דעירובין (דף נט.): ובשבת פרק הזורק (דף נט.). דבור וחוליימה מטטרפין לעשרה ועוד אמרינן צסוף פרק כל גגות (עירובין ג.): גבי שתי חליירות זו למעלה מזו ויש גידוד חמשה ומחילה חמשה דמודה רצ חסדא בתחמניה האילי ורואה פני עשרה דמערכת שנים ולא מערכת אחד אלא יש לומר דגידוד חמשה ומחילה חמשה לענין שתי חליירות זו למעלה מזו איירי ולענין עליונה כדמוכח סוגיא דכל גגות ולענין עירוב אי נמי לענין תל ברות הרבים גבזה חמשה והקף על גביי מחילה חמשה דלא חשיב רשות היחיד לענין שבת וא"ת ויחשבה רשות היחיד מטעם דאי צעי מנח עליה מידי ומשתמש כדאשכחן בריש חלוץ (שם דף עח. וחס) גבי עמוד ברות בריבים גבזה עשרה ורחב ארצעה וענן צו יחד כל שטח מיעטו ואס מילאו כולו ביתדות חשיב כולו רשות היחיד הואיל ואי צעי מנח ליה מידי ומשתמש ודייק לה מהא דאמר רבי יוחנן צור וחוליא מטטרפין לעשרה כלומר וכי היכי דמנטרפי לעשרה לענין עומק הוא הדין דמנטרפי לארצעה לענין רוחב דממנתי' דשבת פרק הזורק (דף נט.). ובפרק המואל תפלין (עירובין דף נט.): דקמתי חולייית בצור שהן גבזיהי עשרה ורחבין ד' דייק לה ר' יוחנן וכי היכי דקמתי עשרה קמתי נמי ד' ואמאי חשיב רשות היחיד הא לא משתמש ליה ברוחב שהאזיר מפסיק אלא מאי אית לך למימר דמנח ליה מידי ומשתמש ה"ג וי"ל דהכל מיירי בתל שהוא רחב הרבה בעשר אמות או בעשרים כעין חצר דלא שייך להחשיבו רשות היחיד מטעם דאי מנח עליה מידי אלא דבדרב נר כעין עמוד רוחב ד' וא"ת בפ"ק דשבת (דף יז.): גבי בית שאין מוכו עשרה וחקק צו להשלימו לעשרה אמאי לא מחלק כי האי גוונא אס יש משפת חקק ולכותל שלשה טפחים ויש לומר דלא דמי רשות שבת שהוא למנוע רגל רבים לסוכה דבעינן מחילות סמוכות לסכך: [ועי' מוס' שבת ז: ד"ה ואס]

סבר אביי ל'מימר גוד אסיק מחיצתא. לצסוף מסיק צעינן מחילות הניכרות ולא דמי לסיק על גבי אכסדרה שאין לה פזימין דשיליה פירקין (דף יח.): דפי תקרה חשיב שפיר מחילות הניכרות: **אבל ע' שפת** הגג בשרה דרברי הב' דחשיב מחילות ניכרות טפי מעמוד משום דינכרות צבית:

דיומדי סובה טפח. והא דבעינן אמה גבי פסי ציראות פרק עושין פסין (עירובין דף פ.): גבי מחילות שבת החמיירו: **עשרה טפחים מנא**. והא דבעינן נמי גבי שבת מחילה עשרה מהכא ילפינן:

סוכה פרק ראשון סוכה

פחות משלשה. כלצוד הלכה למשה מסיני וחשיבין ליה כאילו החקק לצוד ומגיע עד הכותל. לצוד סניף אפושטיין צלעין דבר שמאריכין אותו על ידי סניפין כדי לסנוף חקק על חקק: **הסם דאיתיה לדופן פחות מארבע אמות**. התם דאיכא שם דופן עליו דכל דופן שאינו

פחות מי' שמו דופן ואפילו גבזה עד לרקיע הלכך עד ארבע אמות חסר משהו אגמריה רחמנא למשה דופן עקומה: **הכא**. פחות מי' אין שם דופן עליו אלא השתא הוא דבעינן לשוייה דופן הלכך צמח שאינו דופן לא אגמרי' רחמנא דהא דופן עקומה אגמרי' והאי לאו דופן הוא והלכך פחות מג' טפחים בכל דוכחא לצוד הוא שפיר דמי ואי לא לא: **ובנה צה עמוד גבזה עשרה**. רחוק מן דפנות הרבה וצו הכשר סוכה שיש צראשו שצעה וימשחו על שצעה ומשהו: **גוד אסיק מחילא**. של עמוד שמבחוץ סביב הגבזיהם עשרה סביבות ראשו והרי יש צהן גובה י' וחשובה סוכה על ראשו ודופני העמוד דופנותיה על ידי גוד אסיק וסכך של מעלה כשר לה דאינו למעלה מכ' מראש העמוד: **מחלוקת על שפת הגג**. דמחילת הבית שחמיה כנגד צין הקונדיסין ואיכא למימר גוד אסיק והכא לא אמרינן דבעינן מחילות ניכרות: **אכל צאמצע הגג**. שאין תחתיה מחילות סביב דברי הכל פסולה ולא דייח בארצעת הקונדיסין להיות לה שם ד' מחילות: הכי גרסינן **ורב נחמן אמר צאמצע הגג מחלוקס**. ועל ידי הקונדיסין ר' יעקב מכשירה וכגון שהן רחב טפח לכל צדיהן דאיכא שם מחילות טפח מצפון לדרום ושם מחילות טפח ממזרח למערב בכל אחת ואחת כדלקמן ורבנן סברי לא מתכשרא אלא צשתי מחילות כהלכתן כשיעור משך סוכה וצשלשית אפילו טפח: **אכל בשפת הגג דברי הכל כשרה**. דאמר' גוד אסיק: **דכי אמנע הגג דמי**. דאין מחילות תחתיה דנימא גוד אסיק: **סיובסא דרב הונא**. דאמר אכל צאמצע דברי הכל פסולה: **צאמצע הגג הוא דפליגי**. הש"ס הדר ודייק ממתניתא לאותבי מיוצתא אחריתי: **בפרסי**. חזא למאי דאמר צאמצע הגג דברי הכל פסולה ומתני' קמני דבה פליגי וחדא למאי דאמר מחלוקת על שפת הגג ואנן מנינו כשרה: **כל שאילו יחקקו ויחלקו**. צקונדיסין עגולין קא אמר רואין כל שיש צעובין כל כך שאילו יחקק וינטל עובי עיגולן וירבעסו ויחלקו ויש צהן טפח לכאן וטפח לכאן ולאחר שירבעסו יחלקוס מצפנים ויעשו אותם כעין מרוצים שלנו שיש להם שתי דפנות שאס אחת וזקפן אחד מדפנותיה עומד ממזרח למערב והשני מצפון לדרום: **נידון משום דיומד**. אמה דנו להכשיר כדין שאמרו חכמים לענין פסי ציראות בעירובין (דף פ.): שניתרין בארצעה דיומדין ועל שם שיש לכל אחד שתי מחילות קרי להו דיומדין דיו עמודין שני עמודין: **שהיה רבי יעקב אומר דיומדי סוכה דיו צטפת**. ולא כשל פסי ציראות שהנריכוס אמה לכאן ואמה לכאן ועל כרחיק הא דרבי יעקב דאמר יחקקו ויחלקו צעגולין קאמר דאי בצמרוצעין לא אמר אלא יחלקו דהכי אמרי להו בעירובין: **סאים כהלכתן**. בצורך כל הסוכה וצברחנה אחד לארכה ואחד לרחבה: **ושלישית אפילו טפח**. דהכי אגמריה רחמנא למשה מסיני דצשלשית סגי ליה צטפת: **כגולי סדר מועד**. כל היכא דאמרין האי זוגא כי הדדי צשעמתא גבזהו דכתיב [שמות כה] ואמה וחצי קומתו ואמה צת ששה טפחים: ותניא

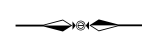
מסורת הש"ס

א) גי' הערוך קועטסין כטי"ח, ב) [נתוספת' פ"א ה"ט], ג) שבת נד: מגילה ז, ד) שבת נב. עירובין ד: סנהדרין ז, ה) מנה כו:, ו) נעי' כש"א מ"ש על כש"י דלעיל ע"א ד"ה אס יש כהן,

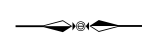
תורה אור השלם

- ↑ ונגעדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארץ העדרת את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל: שמות כה כב

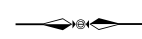
גליון הש"ס

גכ' ליפא תיהיו תיובתיה דר"ח בתרתי. כעין זה לקמן דף נא ע"א גיטין דף מא ע"ב:

לעוי רש"י

אפושטיין. נוסף.

מוסף רש"י

בבבולה סדר מועד כל כי האי זוגא. שהוכרזה שם זוג זה של ארבע חמשים הללו (מגילה ז.). חלופי ר' יוחנן. יש מחליפין ר' יוחנן ומעיילי ר' יונתן (שבת נד.). הרי כאן עשרה. גובה מן הקרקע (סנהדרין ז.).

^[1] ג"ל דצ"ל והאי דפלגי בבביתא אחרימי נגנץ בלאך דיקינן מינה

^[2] יו"ד